

Dimarts,

15 de setembre
del 2009

Opinió Política Món Economia Diàleg Societat Ciutats Cultura i Espectacles Esports Comunicació Ú

LA DECLARACIÓ D'INDEPENDÈNCIA I LA POSICIÓ DELS PARTITS POLÍTICS

Del sí d'Arenys al sí de Catalunya

CARLES BOIX / CATEDRÀTIC DE POLÍTICA I AFERS PÚBLICS, UNIVERSITAT DE PRINCETON

"De separatistes, teòricament tots ho som, però pràcticament no n'hi ha cap", sentencià Prat de la Riba ara fa gairebé un segle. La secessió era, aleshores, una quimera: la península Ibèrica, tretes les excepcions catalana i basca, era un país tercermundista; l'exèrcit espanyol vigilava, tens, el moviment catalanista; i Europa, engolida per un conflicte ferotge que tardaria dècades a resoldre's, no podia oferir cap mena de refugi final per a Catalunya.

AVUI EN DIA, PERÒ, SABEM (O INTUÏM) que aquelles condicions han canviat. Espanya s'ha desenvolupat, democratitzat i, més enllà del gest tragicòmic que gasten a Madrid, pacificat. I Europa, bastida sobre la pau democràtica que Kant havia teoritzat fa dos-cents anys, ofereix un mercat ampli i unes institucions econòmiques sòlides on encabir-se amb tranquil·litat.

PER AIXÒ, PERQUÈ LES BARRERES EXTERIORS que tenallaven Catalunya s'han dissolt, el secessionisme avança imparable, tant al carrer com entre les nostres elits: de bon grat en la majoria dels casos, per força entre aquella ingènua minoria federalitzant que ha quedat decebuda per les reticències hispàniques dels darrers anys. Perquè, com Cambó, aquell gran antiseparatista, reconegué un dia, "dins de cada català hi ha amagat un separatista".

I, TANMATEIX, EL SECESSIONISME CATALÀ és encara verd. Els nostres líders polítics, els nostres filòsofs de la Gauche Divine, exconsellers, presidents de clubs esportius, empresaris joves, i, en la mesura en què en queden, bisbes patris, ens regalen les orelles amb un degotall diari d'adhesions a la causa de la independència. Però cap d'ells ens ofereix encara un full de ruta detallat per fer el salt que diuen desitjar. En una paraula, encara ens cal passar de la teoria a la pràctica. I això implica resoldre dos obstacles: la legislació existent (inclòs l'Estatut) i la falta de coordinació dels nostres polítics.

DANIEL BOADA

1. A CATALUNYA HEM CONFÓS L'EXERCICI del dret d'autodeterminació amb la celebració d'un referèndum sobre la independència. Això ens aboca, molt probablement, a un camí sense sortida. Tot i que l'article 122 del nou Estatut reconeix a la Generalitat la capacitat de regular el sistema de consultes populars a Catalunya (un sistema que, per cert, encara espera el seu desplegament legislatiu per part del govern del tripartit), ho fa subjecte a l'article 149.1.32 de la Constitució, que indica, taxativament, que l'Estat té competència exclusiva sobre l'autorització de totes les consultes populars autonòmiques. Un fet que explica per què aquell article de l'Estatut no ha estat recorregut davant del Tribunal Constitucional: a Madrid saben que el seu valor polític és d'una inanitat total. L'experiència, políticament i pedagògicament impagable, del referèndum d'Arenys de Munt encara reforça més aquesta realitat: si l'Estat ha contestat un referèndum que, com deia el conseller Sr. Nadal, no ha de tenir cap conseqüència legal, què cal esperar d'una consulta en l'àmbit de tot Catalunya?

BLOQUEJADA LA VIDA REFERENDÀRIA (la qual cosa no vol dir que no pagui la pena auscultar l'opinió del país real mitjançant la celebració de més consultes municipals), només queda, al final, la via parlamentària. Els parlamentaris catalans, com a mandataris de l'electorat, seran els únics capaços d'aprovar una declaració d'independència, a l'estil de la que van fer els delegats americans al Segon Congrés Continental a Filadèlfia un febrer 4 de juliol de 1776.

SOTA QUINES CONDICIONS PODRIA O HAURIA de fer aquesta declaració el Parlament de Catalunya? Per ser plenament legítim, l'exercici del dret a l'autodeterminació ha de dur-se a terme mitjançant un debat sistemàtic, públic i transparent. De fet, els referèndums tendeixen a generar aquestes condicions gairebé automàticament, com ho mostren les consultes recents de Dinamarca, França i Irlanda sobre la nova Constitució europea. Per tant, a Catalunya, el procés parlamentari haurà d'assemblar-se el màxim possible al procés d'una consulta popular.

AIXÒ OBLIGA A DESCARTAR UNA HIPOTÈTICA declaració unilateral al Parlament actual: una declaració, d'altra banda, improbable tenint en compte la trajectòria i el *picabarallisme* dels nostres representants actuals. La decisió només podrà produir-se després d'unes eleccions (les properes o, en tot cas, les eleccions immediatament posteriors a la sentència del Tribunal Constitucional) en què s'hagi debatut aquesta declaració públicament i en què totes les forces polítiques s'hagin posicionat (en els termes que indico més endavant).

2. ARRIBEM ALESHORES AL SEGON OBSTACLE, aquest situat estrictament a Catalunya. Com llegia dijous en un esplèndid article digital, aquest és un país en què, quan es parla de ser sobirans, tothom tanca la conversa amb allò de "jo ja ho voldria, ja, però no depèn de mi, sinó del país, ja se sap, tenim el país que tenim, però, mira tu, potser el segle vinent".

NO ÉS ESTRANY, PER AIXÒ, QUE NEGUITEJATS davant d'aquest punt mort, davant d'aquesta incapacitat per coordinar-se (que encara és més aguda al Parlament, on hi ha una majoria teòricament nacionalista), alguns (potser molts) proposin ja reagrupar-se al voltant d'una nova força compromesa explícitament amb una declaració unilateral de secessió.

TENINT EN COMPTE LA MASSA DE SECESSIONISTES ara refugiats en l'abstenció, aquesta iniciativa em sembla bona. Però, coneixent aquest país, que és un país complex, pintat de tots els colors (polítics) de l'arc de Sant Martí, i coneixent totes les ferides obertes i tots els interessos grans i petits en joc, és difícil creure que una sola força política, acabada de néixer, pugui absorbir l'onada creixent de sobiranistes. Hi haurà sempre secessionistes que, si els ofereixen unes promeses mínimes, preferiran, jo crec que legítimament, votar els "seus" candidats de sempre.

PER AIXÒ, PROPOSO UNA ALTRA SOLUCIÓ. Proposo que demanem als candidats i partits polítics que es presentin a les eleccions que responguin públicament la següent pregunta: "Votaria vostè (el seu partit polític) a favor de la declaració d'independència de Catalunya en el proper Parlament en el supòsit que una majoria dels parlamentaris d'aquell Parlament haguessin contestat afirmativament aquesta mateixa pregunta?".

AQUESTA PREGUNTA RESOLDRIA LA MANCA, volguda o no, de coordinació que patim ara, és a dir, solucionaria aquesta trista dinàmica en què cadascú diu que sí i, alhora, ho deixa tot per demà perquè no sap, argumenta, si els altres estan preparats per dir que sí. I, si hem de creure el que hem sentit fins ara, aplegaria gairebé tothom afirmativament: des de Joan Ferran, que declarava fa poc que "segurament votaria que sí" (AVUI, 31/8/2009, p. 48), passant per Artur Mas, que "votaria que sí" (AVUI, 10/8/2009, p. 40), fins a Montserrat Nebrera, a qui ara fa un mes li semblava evident "votar per la llibertat de Catalunya" (AVUI, 17/8/2009, p. 40).

Notícia publicada al diari AVUI, pàgina 20. Dimarts, 15 de setembre del 2009

Paraules clau: Catalunya, Declaració, Parlament, País, Polítics, Independència, Arenys, Coneixent, Estatut, Consultes

Recomana

El teu
nom

Email del teu amic

Comentari

Enviar

[Contacta](#) + [Mapa Web](#) + [Publicitat](#) + [Informació legal](#) + [Cartes al director](#) + [Crèdits](#)

© Diari AVUI - Corporació Catalana de Comunicació SL

Prohibida tota reproducció d'acord amb l'article 32.1, paràgraf segon, LPI